

ÕIEND

riikliku järelevalve läbiviimise kohta Räpina valla lasteaias Vikerkaar

I SISSEJUHATUS

1.1 Temaatilise riikliku järelevalve (edaspidi järelevalve) läbiviimise aluseks Räpina Lasteaias Vikerkaar on haridus- ja teadusministri 16.04.2012 määrus nr 17 ja Põlva maavanema 12.09.2012 korraldus nr 1.1-1/484.

1.2 Järelevalvet lapse arengu toetamise sh erivajadustega laste õppe-ja kasvatustegevuse korraldamise, rühmade komplekteerimise, personali töökorralduse ja kasvukeskkonna turvalisuse üle ning Eesti Hariduse Infosüsteemis andmete õigsuse üle Räpina lasteaias Vikerkaar teostas 15.10.-24.10.2012 Põlva Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna peaspetsialist-inspektor Monika Adamson.

1.3 Järelevalve läbiviimisel kontrolliti lasteaia tegevuse vastavust õigusaktidele, vesteldi lasteaia direktori, õppealajuhataja, tugispetsialistide, õpetajate ja õpetaja abidega ning suheldi kohaliku omavalitsuse haridus- ja kultuurispetsialistiga. Temaatilise järelevalve läbiviimisel kontrolliti lasteaia põhimäärust, arengukava, õppekava, sisehindamise aruannet, erivajadustega laste õppe- ja kasvatustegevuse korraldamist, rühmade komplekteerimist, õpetajate ja õpetajaid abistavate töötajate töö korraldust, eesti keele kui teise keele õppe korraldamist ja lapse turvalise kasvukeskkonna tagamist ning andmete vastavust Eesti Hariduse Infosüsteemis (edaspidi EHIS) olevate andmetega lasteaias.

1.4 Lühiülevaade lasteaiast:

- 1) Räpina Lasteaed Vikerkaar on munitsipaal-lasteaed, mis asub aadressidel Räpina linn, Aia tn 7 ja Ruusa küla Põlva maakond, Räpina vald 64503. Registrikood 75009875;
- 2) Räpina Lasteaed Vikerkaar on lasteaed (edaspidi lasteaed) kuni seitsmeaastastele lastele;
- 3) Lasteaia pidaja on Räpina Vallavalitsus (edaspidi vallavalitsus);
- 4) Lasteaia õppekeel on eesti keel;
- 5) Laste üldarv seisuga 15.10.2012 oli EHISe andmetel 187 last. Lasteaias on 10 rühma.
- 6) Pedagoogide üldarv seisuga 15.10.2012 oli EHISe andmetel 27 pedagoogi, sh direktor, õppealajuhataja, logopeed, eesti keele õpetaja, muusikaõpetaja, liikumisõpetaja ja ujumisõpetaja.

II OLUKORRA KIRJELDUS JA ANALÜÜS

1. Erivajadustega laste õppe- ja kasvatustegevuse korraldamine (vt tabelid 1-4)

1.1 Lasteasutuste rühmad, laste arv rühmades ning eri- ja sobitusrühmade moodustamine, õpetajate ja õpetajaid abistavate töötajate töökorraldus

Lasteaias tegutseb 10 rühma: sõimerühm- 2, noorem rühm- 3, liitühm- 2, keskmine rühm- 1, vanem rühm- 2. Aadressil Aia tn 7 hoones tegutseb 9 rühma, üks liitühm asub aadressil Räpina vald, Ruusa küla, Põlva maakond.

Rühmades Lepatriinud, Mõmmid ja Oravad on laste arvu rühmades vastavalt koolieelse lasteasutuse seadusele suurendatud. Rühmades laste arvu suurendamise kohta on 09.10.2008 aastal vormistatud hoolekogu protokoll nr 1. Lasteaia rühmade nimekirjad on kinnitatud 28.09.2012 direktori käskkirjaga.

Vallavalitsus võimaldab kõigile lastele lasteaiakoha. Lasteaia põhimääruse alusel, mis on vastu võetud vallavolikogu poolt 20.10.2010 võib lasteaiadirektori ettepanekul moodustada sobitusrühmi, erirühmi ja osaajalisi kohti. Käesoleval õppeaastal ei ole lasteaias moodustatud sobitus- ja erirühmi ega kasutusele võetud osaajalisi kohti. Lasteaia direktori sõnul puudub vastav vajadus.

Lasteaia sihipärase tegevuse tagamiseks on olemas vajalik personal. Personali koosseis on kinnitatud 03.09.2012 direktori käskkirjaga. Lasteaias kokku on 42,75 ametikohta. Lasteaia kümnes rühmas töötab kokku 20 õpetajat ja 9,5 õpetaja abi. Lisaks töötab 1,0 ametikohaga logopeed, liikumis-, ujumis- ja muusikaõpetaja, õppealajuhataja ja direktor. 0,5 ametikohaga töötab Ruusa liitühma õpetaja abi, ujumisõpetaja abi ja eesti keele õpetaja.

Lasteaed on avatud 7.00-18.00. Kõikidel rühmadel on olemas oma tegevuskava ja nädala töökava. Rühmaõpetajad töötavad poole päeva kaupa. Üks õpetaja alustab tööd kell 7.00 ja lõpetab kell 14.00. Teine õpetaja alustab kell 11.00 ja lõpetab 18.00. Rühmapersonali kattuv tööaeg on 3 tundi. Iganädalaselt toimuvad rühmades meeskonnapäevad, kuhu on planeeritud rühma meeskonnaga ühisettevõtmised (arutelud, õppekäigud, jalutuskäigud) ning ka nädalaplaanide koostamine. Rühmade meeskonnapäevade ajal on ühe õpetaja tööaeg kella 7.00-14.00-ni ning teisel õpetajal kella 9.00-18.00-ni. Õpetaja abi tööaeg kestab kella 17.00-ni.

Igas rühmas töötab üks õpetaja abi, kes on kaasatud rühma õppe- ja kasvatustegevusse: osaleb rühma nädala töökava koostamisel, õppematerjalide valmistamisel, abistab õpetajat grupitundide läbiviimisel, saadab lapsi õppekäikudel ning osaleb majasisestel pedagoogilistel koolitustel. Õpetaja abi tööpäev on 8.00-14.00 ja 15.00-17.00. Lõuna on 1 tund. Ruusa rühmas töötab õpetaja abi 0,5 kohaga 9.00-13.00. Tema ametijuhendis on määratud tegevusteks kahe rühmaruumi korrashoid ja õpetaja abistamine õppe-kasvatustegevuses. Toitlustamise korraldamisega ja nõudepesuga tegeleb 1,0 kohaga kokk.

Tabel 1. Lasteasutuste rühmad, õpetajate ja õpetajaid abistavate töötajate tööaeg ja töökorraldus

Rühma liik ja kood EHISes	Rühmade arv		Laste arv rühmas		Osa-ajaliste kohtade arv	Kinnitatud ametikohtade (ak) arv	Õpetaja ak koormus rühmas	Õpetajaid abistavad töötajad	
	EHIS	Dok	EHIS	Dok				Dok	Dok
Sõimerühm Kood 2761	1	1	13	13	0	2,0	2,0	1,0	1,0
Sõimerühm Kood 2781	1	1	14	14	0	2,0	2,0	1,0	1,0
Noorem rühm Kood 3892	1	1	19	19	0	2,0	2,0	1,0	1,0
Noorem rühm Kood 2762	1	1	19	19	0	2,0	2,0	1,0	1,0
Noorem rühm Kood 2764	1	1	20	20	0	2,0	2,0	1,0	1,0
Liitrühm Kood 2771	1	1	17	17	0	2,0	2,0	0,5	0,5
Liitrühm Kood 2770	1	1	18	18	0	2,0	2,0	1,0	1,0
Keskmine rühm Kood 2766	1	1	22	22	0	2,0	2,0	1,0	1,0
Vanem rühm Kood 2755	1	1	22	22	0	2,0	2,0	1,0	1,0
Vanem rühm Kood 2760	1	1	23	23	0	2,0	2,0	1,0	1,0
Sobitusrühm	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Erirühm	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kokku	10	10	187	187	0	20	20	9,5	9,5

Tabel 2. Rühmade õppekeel

Õppekeel	Rühmade arv	
	EHIS	Dok
Eesti	10	10
Vene	0	0
Keelekümblus	8	8
Muu õppekeel	0	0

1.2 Tugispetsialistide töökorraldus ja ettevalmistus

Lasteaia õppekava rakendamiseks ja lapse erivajaduse toetamiseks töötavad lasteaia järgmised tugispetsialistid: logopeed ja eesti keele õpetaja.

Tugispetsialistidest vastab haridusministri 26.08.2002 määruse nr 65 „Pedagoogide kvalifikatsiooninõuded“ kehtestatud nõuetele logopeed, kes omab Tartu Riikliku Ülikooli defektoloogi diplomit aastast 1980 ning on omistatud Eesti Logopeedide Ühingu ja Kutsekoja poolt logopeedi IV järk.

Logopeed töötab oma kabinetis, kus toimuvad individuaalsed ning mõnikord ka grupitunnid (20-35 minutit). Kõnearenduse tundide teema kattub rühma nädala teemaga, toetades seeläbi rühma nädala õppegevust. Oma töös on logopeed kasutusele võtnud igale rühmale kaustiku, kuhu märgib iga tugiõpet vajava lapse jaoks konkreetsed tegevused ja harjutused. Rühmaõpetajad kiidavad seda süsteemi, sest saavad tugispetsialistilt nädalaks konkreetseid juhiseid kuidas abistada igat last individuaalselt ja vajadusel nõustada lapsevanemaid.

Logopeedilist abi saab lasteaia 50 last. Õppeaasta algul vaatab logopeed üle kõik uued lasteaeda saabunud lapsed vanuses 4-7 aastat ning koostab esialgse kõneravi vajavate laste nimekirja. 3-aastaste rühma külastab logopeed tutvumise eesmärgil, et vaadata kuidas lapsed on kohanenud õpetajate ja rühmakaaslastega. Oktoobrikuu jooksul viib logopeed läbi ka 3-aastaste laste ja Ruusa rühma laste kõneuuringu.

Nõustamiskomisjoni otsusega koolipikendust saanud lastele koostab logopeed koostöös rühmaõpetajatega novembrikuus individuaalse arenduskava (edaspidi IAK), kus määratakse individuaalsed eesmärgid, õpetuse sisu, ajaline kestus, õppematerjali kohandamine. IAK vorm on kinnitatud 31.08.2010 direktori käskkirjaga. IAK kooskõlastatakse lapsevanemaga.

Logopeediga vesteldes selgus, et igapäevaselt toimub pidev info vahetamine ja koostöö rühmadega, eesti keele õpetaja ning õppealajuhataja ja direktoriga.

Pedagoogi kvalifikatsiooninõuetele ei vasta 0,5 kohaga eesti keele õpetaja. Eesti keele õpetaja omab keskharidust. Täiendõppes on ta läbinud 1998. aastal kasvataja eriala 160 tundi ning keeleõppe korraldamise täiendkoolitusi aastatel 2009- 2010.

Eesti keele tugiõpet saab 23 last, kelle koduseks keeleks ei ole eesti keel või kelle üks vanematest ei valda eesti keelt. Eesti keele õpetaja töötab neli päeva nädalas, kokku 17,5 tundi. Laste individuaalsed ning mõnikord ka grupitunnid toimuvad hommikupoolsel ajal kella 8.00-12.00-ni.

Õppeaasta algul selgitatakse koostöös rühma õpetajatega välja lapsed, kes vajavad eesti keele tugiõpet.

Vastavalt vajadusele osalevad mõlemad tugispetsialistid rühmade lastevanemate koosolekutel, laste arenguvestlustel ning korraldavad individuaalseid vestlusi lapsevanematele.

EHISesse kantud andmed tugispetsialistide kohta on kooskõlas lasteaia kontrollitud andmetega.

Tabel 3. Tugispetsialistide töökorraldus ja ettevalmistus

Ametikoha nimetus	Ametikohta de (ak) arv lasteasutus es		Kinnitatu d ak arv	Tugispetsia listide ak koormus		Tugispetsialistide kvalifikatsiooni vastavus nõuetele		Teenusepakkuja (FIE/asutus)
	EHI S	Dok	Dok	EHI S	Dok	EHIS	Dok	Dok
Eripedagoog	0	0	0	0	0	0	0	0
Logopeed	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	jah	jah	0
Eesti keele õpetaja vene õppekeelega rühmades	0	0	0	0	0	0	0	
Eesti keele õpetaja muukeelse pere lapsele	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0	0	0

1.3 Lapse arengu analüüsimine ja hindamine.

Lasteaias toimub lapse arengu hindamine lasteaia õppekava alusel kogu õppeaasta jooksul. Lasteaia õppekava on kinnitatud 31.08.2010 direktori käskkirjaga.

Lasteaia õppekavas on kirjeldatud lapse üldoskused ning õppe-ja kasvatustegevuse valdkonnad ning lapse arengu eeldatavad tulemused vanuseti: 2-3, 3-4, 4-5, 5-6, 6-7. Õppeaasta jooksul hindavad rühmaõpetajad laste arengu tulemusi üldoskustes ning õppe-ja kasvatustegevuse valdkondades. Kõigile lastele võimete ja jõukohase tegevuse tagamiseks on õppetundide läbiviimiseks rühmad jagatud gruppidesse.

Lapse arengu analüüsimiseks on lasteaias ühiselt välja töötatud ning kasutusele võetud lapse arengu tabel, mis hõlmab lapse arengut 1,5 – 7 eluaastani. Tabelis ära toodud valdkonnad (sotsiaalne-, kehaline-, vaimne areng), mis annavad ülevaate lapse arengust. Lapse arengu tabelit täidab rühma õpetaja kaks korda aastas ning kasutab seda meeskonnaveestlustel ja ettevalmistuseks arenguveestluseks lapsevanemaga. Iga lapse tarvis on rühmas kasutusele võetud ka arengumapp, mis sisaldab lapse arengut kajastavaid materjale: joonistused, töölehed, ütlemlised, arengutabel, arenguveestluste kokkuvõte.

Peale sügisest laste arengu hindamist tuleb kokku iga rühma meeskond - rühma õpetajad, õpetaja abi, kus ühise arutluse tulemusena selgitatakse välja võimalikud haridusliku erivajadusega lapsed (edaspidi HEV). Lähtuvalt laste arengutasemest täpsustakse üle rühma õppe-kasvatustöö eesmärgid, määratakse vajadusel lisauuringud ning otsustatakse IAK vajalikkus. HEV laste toetamiseks on lasteaias moodustatud nn tugimeeskond, kuhu kuuluvad lisaks rühmameeskonnale ka logopeed, liikumisõpetaja, muusikaõpetaja, õppealajuhataja ning vajadusel eesti keele õpetaja. Meeskonnaveestlused toimuvad kaks korda aastas. Ühise arutelu käigus luuakse igale lapsele vastav õpetamise süsteem, valitakse sobivad õpetamise vahendid ja meetodid.

Olulised koostööpartnerid on ka pere- ja eriarstid, valla lastekaitsepspetsialist ja psühholoog Põlvamaa Õppenõustamiskeskusest.

Käesoleval õppeaastal on IAK koostatud 4. aastasele poisile, kes vajab logopeedilist abi, tuge keeleõppes ning kellel on fikseeritud käitumisprobleemid. Koostöös Räpina Haigla ja Räpina Vallavalitsusega on lastekaitsepspetsialisti ettepanekul määratud lapsele tema lasteaia viibimise ajal isiklik abistaja. Isiklik abistaja töötab töövõtulepinguga, mis on sõlmitud õppeaastaks. Vallavalitsus ostab teenust Räpina Haiglalt.

Eelmisel ja ka käesoleval õppeaastal teeb lasteaed tihedat koostööd Põlvamaa Õppenõustamiskeskusega. Õppenõustamiskeskuse psühholoog käib vajadusel rühmades, kus vaatleb käitumiskäitumisraskustega lapsi, nõustab rühmaõpetajaid ning vestleb lastevanematega.

Arenguveestlusi lastevanematega viiakse läbi üks kord aastas. Arenguveestlused on planeeritud, enne arenguveestluse toimumist saab lapsevanem rühmaõpetajalt küsimustiku.

Täiendav arenguveestlus viiakse vajadusel läbi koolikohustuse edasilükkamist vajavate lastevanemaga, kus osalevad ka logopeed ja eesti keele õpetaja.

Arenguveestluste perioodi lõppedes teevad rühma õpetajad kirjaliku kokkuvõtte juhtkonnale, mis on ühtlasi järgmise õppeaasta arenguveestluste läbiviimise aluseks.

Ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks ja eripedagoogilise abi järjepidevuse tagamiseks edastavad lasteaia pedagoogid koolile lapsevanema vahendusel koolivalmiduse kaardi, kinnitatud 01.03.2012 direktori käskkirjaga, mis kajastab lapse arengutaset lasteaia lõpetamisel, varajase sekkumise kulgu ja rakendatud tugiteenuseid.

EHISesse kantud rakendatavad tugiteenused ei ole kooskõlas lasteaia kontrollitud andmetega. EHISesse ei ole kantud rakendatavat individuaalset arenduskava. Lasteaia direktori sõnul on põhjuseks lapsevanema poolt allkirjastamata arenduskava.

Tabel 4. Tugiteenuste rakendamine

Rühma liik	Individaalsete arenduskavade arv		Logopeed		Eripedagoog		Eesti keele tugiõpe		Muu		Rakendatud tugiteenuste arv kokku	
	EHIS	Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok
Sõimerühm	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aiarühm	0	1	37	37	0	0	20	20	0	0	2	3
Liitrühm	0	0	13	13	0	0	3	3	0	0	2	2
Sobitusrühm	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Erirühm	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kokku	0	1	50	50	0	0	23	23	0	0	2	3

2. Eesti keele kui teise keele õppe korraldamine

2.1. Eesti keele kui teise keele õppe korraldamine vene õppekeelelasteasutuses või selle rühmas ning keelekümbelrühmas.

Lasteaias toimub õpe eesti keeles.

2.2 Muukeelne laps eestikeelses lasteasutuses või selle rühmas ning keelekümbelrühmas.

Lasteaed on võtnud eesmärgi kujundada õpikeskkonna, kus on tagatud muukeelsete laste vaba emotsionaalne ja intellektuaalne areng. Muukeelsetest või kakskeelsetest perekondadest lastel on võimalus lisaks tavarühma õppetööle õppida eesti keelt kui teist keelt rühmaõpetaja ja eesti keele õpetaja juhendamisel.

Igapäevatöös kavandavad rühmaõpetajad rühma õppeaasta tegevuskavas sihipärase õppetegevuse (individuaalne tegevus, sõnavaratöö) konkreetse lapsega.

Eesti keele õpetaja tugineb oma tööd planeerides rühmas kavandatud õppele ja teemadele, rikastades lapse sõnavara, arendades eestikeelset kõnet eelkõige läbi mängulise tegevuse. Erilist tähelepanu pöörab õpetaja näitlikustamisele ja erinevate meelte kasutamisele (erinev intonatsioon, kehakeel, muusika). Õppetöö läbiviimisel kasutab õpetaja erinevaid õpetamise meetodeid: rühmatöö (2-3 last), individuaalne töö. Õppetöö paremaks korraldamiseks on eesti keele õpetajal kasutada kabinet, mis on sisustatud vajalike õppevahendite ja inventariga.

Eesti keele õpetaja eestvedamisel on korraldatud lisaks igapäevatööle õppekäike koos vanematega Räpina Koduloomuuseumi, Eesti Rahvamuuseumi Tartusse. Traditsiooniks on kujunenud maja ühisüritused koos lastevanematega, mille üheks eesmärgiks on toetada muukeelsete perede kohanemist eesti kultuuri, traditsioonide ja rahvakommetega. Ühisürituste teemadeks on valitud nii eesti kui ka vene rahvuse rahvakalendri tähtpäevi. Nii saavadki lapsed ja ka vanemad aimu erinevatest kultuuridest ja kombestikudest.

Eesti keele õpetaja teeb koostööd rühma õpetajatega, logopeediga, muusikaõpetajaga ja liikumisõpetajaga.

EHISes on märgitud eesti keele kui teise keele kohta tugiteenus, mis on kooskõlas lasteasutuses rakendatava tugiteenuste süsteemiga.

2.3 Riigieelarvest eraldatud toetuste kasutamine eesti keele õppe korraldamiseks.

Lasteaed ei ole liitunud keelekümbelprogrammiga. Eesti keele õppe korraldamiseks on vallavalitsus eraldanud lasteaiale eesti keele õpetaja töötasu 3091,20 eurot eelarveaastas. 2008. aastal koostöös vallavalitsusega kirjutas lasteaed projekti õppevahendite soetamiseks eesti keele kabinetti. Projekti rahastas Haridus ja Teadusministeerium summas 20 000 krooni. Aastatel 2009 ja 2011 on lasteaed kirjutanud kaks projekti Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutusele. Projektide eesmärkideks on eesti keelest erineva emakeelega laste eesti keele ja kultuuriga tutvumise toetamine Räpina Lasteaias Vikerkaar, koostöö tihendamine lastevanematega ning eesti keele õpetaja professionaalsuse toetamine läbi täiendkoolituste.

Tabel 5. Riigieelarvest eraldatud toetuste kasutamine eesti keele õppe korraldamiseks

Eesti keele õppe finantseerimine 01.09.2011–31.08.2012	Summa eurodes	
	Eraldatud	Kasutatud
Riigi poolt eraldatud vahendid	0	0
Pidaja poolt eraldatud vahendid	3091,20	3091,20

Projektidest ja muudest allikatest finantseeritud keeleõpe	2092,42	2092,42
Keeleõppe kulud kokku	5183,62	5183,62

3. Lapse turvaline kasvukeskkond

3.1 Lapse tervise edendamine lähtudes lasteasutuse õppekavas, arengukavas, aasta tegevuskavas, sisehindamisel ja riskianalüüsis määratletud tegevustest.

Lasteaed kuulub Tervist Edendavate Lasteaedade võrgustikku alates 2001. aastast.

Lasteaia õppekava õppe-ja kasvatustegevuse üldeesmärkides ei kajastu tervise edendamise eesmärgid. Õppe-ja kasvatustegevuse valdkonna „Mina ja keskkond“ juures on sõnastatud ühe eesmärgina tervise edendamise ja turvalisuse teema: „Väärtustab enda ja teiste tervist ning püüab käituda tervislikult ja ohutult.“

Lasteaed Vikerkaar arengukava on koostatud aastateks 2008-2013. Arengukava on kinnitatud 18. juuni 2008 Räpina Vallavolikogu määrusega nr 15. Lasteaia arengukava ei ole kättesaadav lasteasutuse veebilehel.

Arengukava olulisteks märksõnadeks on lapse turvalise arengukeskkonna loomine, laste tervise hoidmine ja tugevdamine, tervisliku toidu tagamine. Peatükis strateegilised arengueesmärgid on üldeesmärkidenä välja toodud laste ja töötajate tervise edendamine ning arengukeskkonna loomine. Eesmärkide juures kajastuvad ka ülesanded: tervislik ja mitmekülgne menüü, tervisepäevad lastele ja töötajatele, laste ja lastevanemate tervisealane teavitustöö, 6-7 aastastele lastele liikumistegevuse võimaldamine väljaspool õppe-ja kasvatustööd, laste vajadustele vastava spordi-ja mänguväljaku rajamine, esteetilise ja turvalise õppe-ja mängukeskkonna loomine ja hoidmine, lapse eripära ja erivajadusi arvestava kasvukeskkonna loomine ja hoidmine, lasteaiahoone renoveerimine vajalike ruumide väljaehitamiseks, Ruusa rühmaruumi laiendamine.

Arengukava tegevuskavas, on välja toodud tegevused aastateks 2008-2010. Tegevuskavasse on planeeritud eelkõige turvalise arengukeskkonna loomise tegevused: lasteaiahoone renoveerimine, spordiväljaku rajamine, mänguväljaku täiustamine, Ruusa lasteaiarühma laiendamine, Ruusa mänguväljaku täiustamine. Tegevuskavas puuduvad tegevused 2011-2013 aastateks.

2008 aastal laiendati ja renoveeriti Ruusa rühmaruumid. Lasteaed renoveeriti 2009 aastal, mille käigus on juurde ehitatud: basseini, seminariruumi, loovustuba, käsitöötuba, raamatukogu, õppeklass, võimla, spordiväljak ja renoveeritud mänguväljak.

Hea näide. Lasteaias on peale renoveerimist loodud lasteaias õppekõök. Iga rühm planeerib kuus ühe tervisedendava tegevuse õppekõögis, eesmärgiga valmistada tervislikku toitu koos õpetajate ja võimalusel ka vanematega (salatite, suupistete, küpsiste valmistamine).

Hea näide. Lasteaia õppekava ühe eripärana on välja toodud ujumisõpetus. Õppekavas on eraldi valdkonnana välja toodud Ujumine. Ujumistunde viiakse läbi alates 3.-st eluaastast. Ujumistunnid on planeeritud ühele rühmale 2-3x nädalas.

Sisehindamise aruanne valmis 01.07.2010. Aruandes on tegevus ja tugevusnäitajana märgitud terviseedendus ja vaimne ning füüsiline keskkond. Väljatoodud õppe- ja kasvatustöö üldeesmärgiks on: laste turvalist arengut soodustava keskkonna tagamine. Väljatoodud õppeaastate üldeesmärkides kajastub terviseedendus vaid 2009/2010 õppeaastal.

Lasteaia 2012/2013 õa tegevuskava valdkonna juhtimine ja eestvedamine üldeesmärgiks on: välja töötada uus rahuloluküsitluse vorm terviseedenduse tegevuste parendamiseks.

Õppe ja kasvatustöö üldeesmärgiks on: suunata lapsi läbi täiskasvanu eeskuju tundma ohte ja kujundada turvalise käitumise harjumusi. Arendustegevuse eesmärgiks on: Tervise edendamise töörühm (edaspidi TEL) igakuised nõupidamised, õppematerjalide koostamine kogemuslikuks teemapäevaks aprillis 2013.

Alates 2011. aastast koostatakse üks kord aastas riskianalüüs. 2012. a kevadel on teostatud riskianalüüs, mille tulemusel kaardistati lasteaia ohuallikad sise-ja välisterritooriumil. Riskianalüüsis on märgitud ohu tase ning määratud tähtsajad nende eemaldamiseks.

Kirjeldatud viie dokumendi sisu võrdlemisel ja analüüsimisel ei ole selgelt nähtav ja arusaadav nende dokumentide omavaheline seos. Arengukava ja sisehindamise aruandes kajastuv õppe-ja kasvatustöö üldeesmärk ei kattu õppekavas sõnastatud eesmärgiga. Dokumentide koostamisel ei ole aluseks võetud riskianalüüsi tulemusi.

2009. a sügisel moodustati TEL, kuhu kuuluvad: õppealajuhataja, liikumisõpetaja, 4 rühmaõpetajat ja majandusjuhataja. Tervisemeeskonna eestvedamisel toimus 2009. a kevadel personalile küsitlus, mille tulemusena selgitati välja terviseedenduse tugevused ja parendustegevused. Tervisemeeskond koostas tulemuste põhjal Räpina Lasteaed Vikerkaar terviseedenduse arengukava aastateks 2009–2011. Tervisemeeskond koostab õppeaastaks tegevuskava, mille arutelu toimub üks kord kuus, enne tervisenädalat. Tegevuskava kajastab õppeaasta tervisenädalate teemasid. Selle õppeaasta üldeesmärk on “Õnnetus ei hüüa tülles!” (näiteks: ohud looduses- mürgised taimed, ohud ruumides – olmekeemia ravimid, tuleohutus jne) Tervisenädala tegevused viiakse läbi rühmades. Nädal lõpeb iga rühma postri valmimisega. Lasteaias on ettevalmistamisel tervise edendamise sein, kuhu paigutatakse kogu õppeaasta jooksul valminud rühmade postrid.

2010. aastast võeti kasutusele terviseedendamise mapid. Mapid sisaldavad õpetaja poolt tehtud kokkuvõtet tervisenädalast (pildimaterjal, joonistused jms). Mapid on ühiselt kasutatav meetodiline materjal lasteaias.

III TEMAATILISE RIIKLIKU JÄRELEVALVE PRIORITEETIDEST LÄHTUV KOKKUVÕTE

Räpina lasteaias Vikerkaar on 10 lasteaiarühma. Sobitus ja erirühmi pole moodustatud. Erivajadustega lapsi toetavad rühmaõpetajad, logopeed, eesti keele õpetaja ning koostöös vallavalitsusega on käesoleval õppeaastal korraldatud ühele lapsele tugi isikliku abistaja kaasamise näol.

Lasteaed Vikerkaar õppekavas on sätestatud lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted ning erivajadusega lapse arengu toetamise põhimõtted. Laste arengu hindamine ja analüüsimine toimuvad planeeritult ja järjekindlalt. Arengu hindamise meetoditeks on lapse arengumapp, arengu hindamise tabel, individuaalne arenduskava, koolivalmiduskaart.

Kakskeelsest või muukeelsest perekonnast pärit lapsele pakutakse tuge eesti keele õppimisel. Eesti keele õppimist lasteaias toetab eesti keele õpetaja.

Lasteaias on loodud laste arenguks ja kasvuks turvaline arengukeskkond. Arengukeskkonna analüüs teostatakse 1 kord aastas. Lasteasutuses antakse lastele baasteadmised tervisest ja tervislikust eluviisist, kujundatakse hoiakuid ja oskusi tervise hoidmiseks ning tugevdamiseks ja

toetatakse laste emotsionaalset, kõlbelist ja sotsiaalset arengut. Turvalise arengukeskkonna loomist toetab igal aastal koostatav riskianalüüs.

Lasteaias on moodustatud tervisemeeskond, kelle eestvedamisel püstitatakse õppeaasta terviseedenduse üldeesmärk ning kavandatakse selle täitmine ja analüüs.

IV ETTEPANEKUD LASTEAIA DIREKTORILE

1. Viia kooskõlla arengukava üldosa ja arengukava tegevuskava.

Arengukava tegevuskava kajastab tegevusi aastatel 2008-2010. Arengukava on koostatud aastateks 2008-2013. Tegevuskava ei ole eraldiseisev osa, vaid on arengukava osa.

2. Lasteasutuse pedagoogilise nõukogu või hoolekogu ettepanekul lisada lasteasutuse õppekavasse eraldiseisva valdkonnana terviseedendus, tuues välja valdkonna eesmärgid ja tegevused.

Lasteasutuse igapäevatöö aluseks on õppekava. Kehtivas õppekavas on terviseedenduse ja turvalisuse teema sõnastatud valdkonna „Mina ja keskkond“ ühe üldeesmärgina.

3. Dokumentides arengukava, õppekava, sisehindamine viia ühtseks valdkonna tervise edendamise eesmärgid ja tegevused.

V ETTEKIRJUTUSED LASTEAIA PIDAJALE

1. Vastavalt koolieelsete lasteasutuste seaduse § 9¹ lg 4, mille kohaselt lasteasutuse pidaja korraldab arengukava avalikustamise avaliku teabe seaduse alusel lasteasutuse tegevuse kajastamiseks peetaval veebilehel, **avalikustada veebilehel lasteasutuse arengukava.**

VI RIIKLIKU JÄELEVALVE TEOSTAMISEL OSALENUD AMETNIKU ALLKIRI, NIMI JA AMETIKOHT

Monika Adamson

Põlva Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna peaspetsialist-inspektor